

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen för värden och rättigheter, rättsstatsprincipen och säkerhet

Ordförande: Věra Jourová, kommissionens vice ordförande

Fredagen den 21 januari 2022 kl. 10.00–12.00

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Detta tredje sammanträde i arbetsgruppen som ägde rum i Europaparlamentets byggnad i Strasbourg hölls i hybridformat, var offentligt och sändes via webb-tv. Ordförande Věra JOUROVÁ öppnade sammanträdet och välkomnade särskilt medborgarföreträdarna. Hon uppmärksammade rekommendationerna från den europeiska medborgarpanelen 2, varav ungefär hälften hänvisades till denna arbetsgrupp, medan de övriga gick till arbetsgruppen för demokratin i EU. Ordföranden noterade att de rekommendationer från den europeiska medborgarpanelen som tilldelats arbetsgruppen för värden var uppdelade i fem kluster, i enlighet med ledamöternas begäran under det föregående sammanträdet.

2. Diskussion

Ordförande JOUROVÁ inledde med att uppmana medborgarföreträdarna från medborgarpanel 2 att presentera sina rekommendationer om värden och rättigheter, rättsstatsprincipen och säkerhet, följt av presentationer från de nationella medborgarpaneler som hade slutfört sitt arbete och hade rekommendationer inom ramen för arbetsgruppens ansvarsområde, nämligen de franska, nederländska och tyska panelerna. Ordföranden uppmanade också de medlemmar i arbetsgruppen som hade skickat in skriftliga bidrag inför detta sammanträde att yttra sig och kort presentera sina argument.

Företrädarna för europeiska och nationella medborgarpaneler (när det gäller den tyska panelen, i form av ett skriftligt meddelande som lästes upp av ordföranden) redogjorde för sina rekommendationer och underströk att de gällde på medellång sikt och handlade om att skapa ett mer sammanhållet EU där medborgarna var medvetna om en gemensam identitet baserad på rättigheter och gemensamma värden. Medborgarna nämnde till exempel behovet av att skydda utsatta personer, säkerställa allmän tillgång till grundläggande behov såsom bostäder och hälso- och sjukvård, underlätta ett aktivt medborgarskap, säkerställa respekt för rättsstatsprincipen i alla medlemsstater, sätta stopp för diskriminering på grund av kön, sexualitet, ras och religion, bättre skydda EU:s yttre

gränser, bättre integrera migranter, stärka EU:s behörighet i fråga om uppgiftsskydd, öka det oberoende och diversifierade medieägandet, ha en bättre faktagranskning, inklusive en plattform för att korrigera felaktig information om EU, vidta åtgärder för att säkerställa en mer inkluderande arbetsmarknad med positiv särbehandling för att hjälpa minoriteter och utsatta grupper, bekämpa korruption och avskaffa skatteparadis, förbättra djurskyddsnormerna, skapa större autonomi och kapacitet för EU på försvars- och säkerhetsområdet, skapa en årlig Europafestival och försvara europeiska värden internationellt. Medborgarna betonade att de vill ha tydliga svar på sina rekommendationer och ingående förklaringar i de fall vissa inte ansågs behöva någon uppföljning.

Arbetsgruppens medlemmar fick sedan i en öppen diskussion kommentera dessa presentationer och uppge om de stödde eller motsatte sig de olika rekommendationerna, eller reflektera över hur de bäst skulle kunna genomföras.

Många medlemmar i arbetsgruppen uttryckte sitt stöd för syftet med de flesta rekommendationer, och valde ofta att ge särskilt stöd åt vissa, t.ex. de som rör rättsstatsprincipen, stärkandet av medborgarnas rättigheter och icke-diskriminering.

Flera av arbetsgruppens medlemmar uppmärksammade andra rekommendationer från medborgarpaneler eller idéer från den flerspråkiga digitala plattformen, såsom den direkta tillämpligheten av EU:s stadga om rättigheter på nationell lagstiftning, ett EU-pass som symbol för medborgarskap, behovet av omröstning med kvalificerad majoritet för beslut om sanktioner enligt artikel 7, ett betydligt utvidgat Erasmusprogram, återupptagande av utformningen av en europeisk konstitution med beaktande av de risker som detta medför, och bättre skydd för företag mot sena betalningar av fakturor.

Vissa medlemmar i arbetsgruppen uttryckte reservationer mot vissa rekommendationer, t.ex. om jordbruk, ett enda arbetspråk för EU, en årlig konferens om rättsstatsprincipen och allmän barnomsorg. Andra varnade för farorna med en alltför snabb anslutning av nya medlemsstater om de inte är redo eller om EU inte är redo. Vissa fruktade en alltför stor inblandning från EU:s sida i frågor som borde överlåtas till de nationella myndigheterna.

Vissa medlemmar i arbetsgruppen lade fram alternativa förslag till de som ingick i medborgarpanelernas rekommendationer, såsom röda kort för nationella parlament så att de ska kunna motsätta sig EU:s lagstiftningsförslag, avreglera EU:s ekonomi och möjliggöra större autonomi eller oberoende för regioner som väljer det.

Några av arbetsgruppens medlemmar tog upp frågan om rekommendationernas ”genomförbarhet” och efterlyste information om hur lätta de skulle vara att genomföra, eller om några av dem redan ingick i pågående förfaranden. Andra hävdade att det var upp till konferensen att ange sina önskemål oavsett eventuella svårigheter att genomföra dem. Ordföranden betonade att detta var en fråga för konferensens styrelse eller medordförandena, eftersom den påverkade alla arbetsgrupper.

Vissa deltagare meddelade att de hade utarbetat eller höll på att utarbeta skriftliga svar på rekommendationerna, och ordföranden försäkrade att dessa skulle beaktas på vederbörligt sätt. En medlem i arbetsgruppen föreslog att det vid nästa möte skulle finnas en förteckning över de tio idéer

som fått mest stöd på den digitala plattformen och som omfattades av arbetsgruppens ansvarsområde, och att de som stod bakom dem skulle bjudas in till ett möte i arbetsgruppen.

Två företrädare för medlemsstaterna pekade på ett problem och tillhandahöll information från initiativ som organiserats på nationell nivå och begärde ett förtydligande av processen för de nationella medborgarpanelerna och evenemangsbidragen till konferensen.

Ordföranden gav slutligen sista ordet till medborgarföreträdarna. De flesta betonade behovet av en effektiv och synlig uppföljning av deras rekommendationer och av konferensens slutsatser, inbegripet fullständiga förklaringar om eventuella förslag som inte följs upp.

3. Avslutande kommentarer från ordföranden

Ordförande Věra JOUROVÁ tackade alla deltagare för deras värdefulla bidrag. Hon avslutade sammanträdet med att konstatera följande:

- Arbetsgruppen kommer att fortsätta samla in idéer och åsikter från konferensens alla kanaler (europeiska och nationella medborgarpaneler, och den flerspråkiga digitala plattformen). Hon framhöll att de nationella medborgarpaneler som ännu inte har avslutat sitt arbete skulle få tillräckligt utrymme vid arbetsgruppens kommande sammanträden och klargjorde att det pågår ett utbyte på teknisk nivå om formen för de nationella medborgarpanelerna och evenemangsbidragen, och betonade att företrädarna för de nationella panelerna kan närvara vid arbetsgrupps- och plenarsammanträdena.
- De mottagna yttrandena kommer därefter att behöva sammanställas på ett rimligt och harmoniserat sätt inför plenarförsamlingen.
- Mot denna bakgrund bör medordförandena för konferensen och styrelsen sätta en deadline för nya bidrag, särskilt när det gäller plattformen. Arbetsgruppens medlemmar måste informeras om plattformens arbete i god tid och dess resultat kommer att beaktas på vederbörligt sätt.
- Konferensen kommer sannolikt att avslutas den 9 maj, med ett slutligt resultat som bör bygga på bidrag från konferensens kanaler.